הלכה · משנה תורה · מפרשים · יד איתן · ספר זרעים

יד איתן על משנה תורה, הלכות מעשרות

רבי אברהם משכיל לאיתן

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

יד איתן על משנה תורה, הלכות מעשרות

רבי אברהם משכיל לאיתן

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/יד-איתן-על-משנה-תורה-הלכות-מעשרות/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ב 4
הלכה ד 4
פרק ב 4
הלכה ו 4
פרק ג 4
הלכה כ 4
פרק ו 4
הלכה א 4
פרק ז 5
הלכה יא 5
פרק יב 5
הלכה יח 5
פרק יג 6
הלכה יט 6

פרק א

הלכה ב
ומניין שמעשר ראשון חולין שנאמר ונחשב לכם תרומתכם כו'. בספרי ס"פ קרח:

הלכה ד
בכ"מ סד"ה אין מוציאין כו'. ואף בלוקחים אם לקחו קודם שימרחו אין מוציאין מהם. כ"ה בהדיא בירושלמי פ"ה דמע"ש:

פרק ב

הלכה ו
לא ימכור אדם פירותיו משבאו לעונת המעשרות למי שאינו נאמן על המעשרות. עיין לקמן פ"ו הלכה ו' וי"א:

פרק ג

הלכה כ
ומותר להאכיל לבהמה עראי מן הטבל ואפי' בתוך הבית ומאכיל פקיעי עמיר כו'. כתב הכס"מ דהא דתניא ומאכיל פקיעי עמיר סתמא במאכיל בהמה היא. ותמה עליו המ"ל דבמאכל בהמה הא אין בו חיוב מעשר. וי"ל דכוונת הכס"מ הוא דאיירי במאכל בהמה שאינו מאכל רוב בני אדם אלא מיעוט בנ"א דחייב במעשר מיהא מדרבנן כמבואר בפ"א הלכה ט':

פרק ו

הלכה א
וכל שאסור לזרים לאוכלו בתרומה כגון הנרעינין כך אסור לאכלו מן הטבל וכל שמותר לזרים לאכלו בתרומה כך מותר בטבל. הכס"מ לא הראה מקורו והמשנה למלך לעיל ספ"ב דתרומות כתב אליבא דהר"ש דס"ל דאין למידין מתרומה לטבל ואף מה שמותר בהנאת תרומה אסור בטבל ולא ס"ל כרבינו דמדמה. ונראה להביא ראיה לדעת רבינו דע"כ אין טבל חמור מתרומה לענין איסור אכילה והנאה דהכי מוכח בסוגיא דיומא (דף פ"ג) גבי מי שאחזו בולמוס דמאכילין אותו הקל הקל ופליגי תנאי בטבל ותרומה הי חמור דאיכא מ"ד תרומה חמורה משום דאי אפשר לתקונה אבל טבל אפשר לתקוניה

ואיכא מ"ד טבל חמור דלא חזי לכהן אבל תרומה חזיא לכהן ומדלא קאמר דאיכא חומר בטבל מבתרומה לענין אכילה והנאה ש"מ דליכא חומר בזה בטבל מבתרומה:

פרק ז

הלכה יא

מי שהיו לפניו שתי כלכלות של טבל שניטלה תרומתן ואמר מעשרות זו בזו הראשונה מעושרת. הנה במתניתין דמאי ליתא הא דנטל תרומתן אלא רבינו הוא שהוסיף זה וצריך טעם למה הוצרך לומר כן. וראיתי להתוי"ט שם שכתב דטעמו משום דלא תני אלא מעשרות, ואין בזה טעם דהא שם מעשרות הוא כולל גם לתרומות כמ"ש בעצמו. ונראה דטעמו של רבינו הוא משום דקיי"ל דגבי הפרשת תרומה בעינן שיסיים ויציין מקומה כגון שיאמר תרומתה בתוכה בצפונה או בדרומה אבל אם לא ציין מקומה לא אמר כלום וכמ"ש רבינו בפ"ג מהל' תרומות וא"כ לא איירי בתרומה דהא כה"ג דאמר זו בזו לא הוי קביעות מקום כדמוכח בירושלמי בפ"ג דתרומות. ומתניתין דמאי אפשר דאיירי נמי בתרומה ואתיא כמ"ד במס' תרומות שם דלא בעינן קביעות מקום. אבל למאי דקיי"ל דבעינן קביעות מקום ע"כ דלא איירי רבינו אלא במעשרות דלא בעינן בהו קביעות מקום דגבי תרומה ה"ט דבעינן קביעות מקום משום דכתיב בה ראשית דמשמע שיהיו שיריה ניכרין אבל במעשרות לא כתיב ראשית. וסברא זו איתא בר"ש שם וכן במע"ש לא בעינן קביעות מקום בהפרשתו כשאינו מחללו וכ"מ בפירוש הרע"ב פ"ז דמאי משנה ה' ובתוס' דיומא (דף נ"ו ע"א). וזה דלא כנראה מתוס' דקידושין (דף כ"ו) והביאם המ"ל בשלהי ה' מע"ש דגם במעשרות בעינן קביעות מקום. ועיין בה' מע"ש:

פרק יב

הלכה יח

המוכר פירות לחבירו ואחר שיצאו מת"י אמר ללוקח טבלים הן שורת הדין שאינו נאמן. נראה דהיינו לומר שמלמדין אותו לומר שאינו מאמינו וכמ"ש בהג"ה ביו"ד ר"ס קכ"ז דאילו ישתוק משום שאינו ברור לו הרי נאמן העד לדעת רבינו כמ"ש הש"ך שם מדברי רבינו פ"ט מהל' נזירות שכתב שאם נסתפק לו מביא קרבן ע"פ עד אחד וכ"כ הלח"מ לדעת רבינו בפ"ח מהל' שגגות:

פרק יג

הלכה יט

בכ"מ ד"ה וכתב הראב"ד כו'. ואין לומר דכיון דמשמיה דר' יצחק קאמר לה הו"ל תרי דכיון דלא אמרה אלא משמיה כחד חשיבי. עיין ספ"ב דע"ז ופ"ג דבכורות: